

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією
Дрогобицького державного педагогічного
університету імені Івана Франка
(протокол № 5 від 22 березня 2018 року)

Голова приймальної комісії

ректор Н.В. Скотна

ПРОГРАМА

фахового випробування для вступників, які у 2018 році вступають
на навчання до Дрогобицького державного педагогічного університету
імені Івана Франка для здобуття ступеня доктора філософії
за спеціальністю *015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)*

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахового випробування призначена для осіб, які вступають на навчання для здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями), та складена на основі вимог паспорту та освітньо-наукової програми.

Основна мета фахового випробування – виявити здатність вступника розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної освіти, зокрема здатність до критичного аналізу педагогічних явищ і процесів у системах вітчизняної та зарубіжної професійної освіти; до генерування нестандартних, інноваційних рішень поставлених наукових завдань; до логіки наукового пошуку, послідовності й обґрунтованості висунутих положень, а також використання широкого арсеналу методів наукових досліджень; до прогнозування наукової діяльності, моделювання педагогічних явищ й освітніх процесів у галузі професійної підготовки фахівців; до створення організаційно-педагогічних умов, застосування системи форм, методів і способів підвищення ефективності освітнього процесу у професійних закладах освіти.

Програма фахового випробування спрямована на виявлення знань вступника з теорії професійної освіти, передовсім закономірностей, принципів, цілей, змісту, методів, засобів, організаційних форм та технологій навчання і виховання у професійних закладах освіти (професійних ліцеях, коледжах, інститутах, університетах тощо). Вступник також повинен вміти обґрунтовувати сутність явищ і процесів, що відбуваються в системі професійної освіти, аналізувати сучасний стан і тенденції розвитку закладів професійної освіти, логічно будувати структуру наукового дослідження, визначати етапи педагогічного експерименту, застосовувати відповідні методи їх реалізації, здійснювати кількісно-якісну інтерпретацію отриманих результатів.

На основі програми складені екзаменаційні білети, які містять три теоретичні запитання. У процесі підготовки до фахового вступного випробування та під час відповідей на питання білету вступник в аспірантуру має враховувати тип і профіль професійного закладу освіти, в якому працює або здійснюватиме педагогічне дослідження.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Нормативно-правові акти про освіту в Україні: загальна характеристика.
2. Закони України «Про вищу освіту» та «Про професійно-технічну освіту»: основні положення.
3. Професійна освіта в Україні: сутність, зміст основних понять.
4. Стандарти професійної освіти: сутність і зміст.
5. Тенденції та перспективи розвитку вітчизняної професійної освіти.
6. Зарубіжний досвід професійної освіти. Порівняльна характеристика систем професійної освіти.
7. Система професійної освіти: структура, стисла характеристика.
8. Методологічні підходи у професійному навчанні (системний, компетентнісний, діяльнісний, особистісно орієнтований).
9. Управління закладами професійної освіти. Сутність і функції, стилі та методи управління.
10. Психологічні аспекти фахової підготовки спеціалістів у професійних закладах освіти.
11. Педагогічна система у професійних закладах освіти та її структурні компоненти.
12. Закономірності й особливості професійного навчання.
13. Мета, завдання і принципи професійного навчання.
14. Сутність і структура педагогічного процесу у професійних закладах освіти.
15. Дидактична сутність процесу засвоєння знань та формування умінь і навичок з фаху.
16. Загальна характеристика та принципи дидактичного проектування змісту професійної освіти.
17. Загальні підходи і критерії відбору змісту професійного навчання.
18. Модульний підхід до формування змісту навчання у професійних закладах освіти. Інваріантна та варіативна складові у змісті професійної освіти.
19. Загальна класифікація методів професійного навчання.
20. Характеристика методів теоретичного навчання у професійних закладах освіти.
21. Характеристика методів практичного (виробничого) у професійних закладах освіти.
22. Характеристика форм організації теоретичного навчання у професійних закладах освіти.
23. Характеристика форм організації практичного (виробничого) у професійних закладах освіти.
24. Реалізація міждисциплінарних і внутрішньодисциплінарних зв'язків у структурі професійної підготовки.
25. Диференціація й індивідуалізація процесу професійного навчання.
26. Характеристика методів діагностування і контролю навчальної

діяльності студентів.

27. Технології мотивації навчальної діяльності у професійних закладах освіти.

28. Технології формування нових знань з фаху.

29. Технології формування професійних дій.

30. Характеристика традиційних й інноваційних засобів професійного навчання.

31. Проблеми сучасного підручника для професійної освіти.

32. Електронний підручник як сучасний засіб професійного навчання, його основні елементи.

33. Інноваційні підходи до організації професійного навчання.

34. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології у професійному навчанні. Комп'ютеризація навчально-виробничого процесу.

35. Кредитно-трансферна система професійного навчання: мета, сутність.

36. Організація виробничої практики у системі професійної освіти.

37. Організація самостійної роботи учнів (студентів) у професійних закладах освіти.

38. Організація науково-дослідної роботи учнів (студентів) у професійних закладах освіти.

39. Система моніторингу якості професійної освіти.

40. Характеристика методів перевірки й оцінювання навчальних досягнень учнів (студентів) професійних закладів освіти.

41. Сутність, зміст, методи та прийоми виховання учнів (студентів) у професійних закладах освіти.

42. Завдання та зміст позаурочної (гурткової) роботи із учнями (студентами) професійних закладів освіти.

43. Організація технічної творчості учнів (студентів) у професійних закладах освіти.

44. Організація масових форм роботи з учнями (студентами) у професійних закладах освіти.

45. Класифікація та характеристика форм організації виховного процесу у професійних закладах освіти.

46. Завдання і система методичної роботи в професійних навчальних закладах. Зміст і форми організації методичної роботи.

47. Характеристика теоретичних методів педагогічного дослідження.

48. Характеристика емпіричних методів педагогічного дослідження.

49. Характеристика методів математичної статистики у педагогічному дослідженні.

50. Педагогічний експеримент та його основні етапи.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Беляева А.П. Методология и теория профессиональной педагогики / А.П. Беляева. – СПб.: Ин-т профтехобразования РАО, 1999. – 480 с.
2. Головінов В.П. Головні події розвитку системи професійно-технічної освіти в Україні у 1991 – 2012 роках та її законодавче і нормативно-правове забезпечення [Електронний ресурс] / В.П. Головінов. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://kno.rada.gov.ua/komosviti>. – Заголовок з екрану.
3. Гуревич Р.С. Теоретичні та методичні основи організації навчання у професійно-технічних закладах / Р.С. Гуревич ; за ред. С.У.Гончаренка. – К. : Вища школа, 1998. – 229 с.
4. Коваленко О. Е. Методика професійного навчання : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / Олена Едуардівна Коваленко. – Харків: національна укр. академія, 2005. – 360 с.
5. Коваленко О.Е. Теоретичні засади професійної педагогічної підготовки майбутніх інженерів-педагогів в контексті приєднання України до Болонського процесу: монографія / О.Е.Коваленко, Н.О. Брюханова, О.О.Мельниченко. – Х.: УІПА, 2007. – 162 с.
6. Кремень В.Г. Неперервна професійна освіта: Філософія, педагогічні парадигми, прогноз: монографія / В.П. Андрущенко, І.А. Зязюн, В.Г. Кремень, С.Д. Максименко, Н.Г. Ничкало, С.О. Сисоєва, Я.В. Цехмістер, О.В. Чалий; за ред. В.Г. Кременя. – К. : Наук. думка, 2003. – 853 с.
7. Кузьмина Н.В. Профессионализм личности преподавателя и мастера производственного обучения / Н.В. Кузьмина. – М: Высшая школа, 1990. – 119 с.
8. Лікарчук І.Л. Професійно-технічна освіта України: історичний шлях і перспективи: монографія / І.Л. Лікарчук. – К.: Педагогіка, 1999. – 288 с.
9. Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи: монографія / За ред. І.А. Зязюна. – К.: Віпол, 2000. – 636 с.
10. Неперервна професійна освіта: філософія, педагогічні парадигми, прогноз: монографія / За ред. В.Г. Кременя. – К.: Наукова думка, 2003. – 853 с.
11. Ничкало Н.Г. Трансформація професійно-технічної освіти України: монографія / Н.Г. Ничкало. – К.: Пед. думка, 2008. – 200 с.
12. Олейникова О.Н. Основные тенденции и современное состояние профессионального образования в странах Европейского Союза: монография

/ О.Н. Олейникова. – Казань: Ин-т среднего проф. Образования РАО, 2003. – 252 с.

13. Олійник В.В. Наукові основи управління підвищенням кваліфікації педагогічних працівників профтехосвіти: монографія / В.В. Олійник. – К.: Міленіум, 2003. – 594 с.

14. Оршанський Л.В. Професійна педагогіка. Курс лекцій : навч. пос. [для студ. спец. „Професійне навчання”] / Л.В. Оршанський. – Дрогобич : РВВ ДДПУ, 2007. – 224 с.

15. Основы профессиональной педагогики / Под ред. С.Я. Батышева и С.А. Шапоринского. – М.: Высшая школа, 1977. – 504 с.

16. Педагогика профессионального образования: учеб. пособие / Е.П. Белозерцев, А.Д. Гонеев, А.Г. Пашков и др.; под ред. В.А. Сластенина. – М.: Академия, 2004. – 366 с.

17. Педагогічна книга майстра виробничого навчання: навч.-метод. посібник. – 2-е доп. вид. / Н.Г. Ничкало, В.О. Зайчук, Н.М. Розенберг та ін.; за ред. Н.Г. Ничкало. – К.: Вища школа, 1997. – 383 с.

18. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті: монографія / [С.О. Сисоева, А.М. Алексюк, П.М. Воловик, О.І. Кульчицька, Л.С. Сігаєва, Я.В. Цехмістер та ін.]; за ред. С.О. Сисоевої. – К.: ВІПОЛ, 2001. – 503 с.

19. Професійна освіта в зарубіжних країнах: порівняльний аналіз: монографія / За ред. Н.Г. Ничкало, В.О. Кудіна. – 2-е вид. Черкаси: Вибір, 2002. – 390 с.

20. Профессиональная педагогика: учеб. [для студ., обучающихся по пед. спец. и направл.] / Под ред. С.Я. Батышева. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Ассоциация „Профессиональное образование”, 1999. – 904 с.

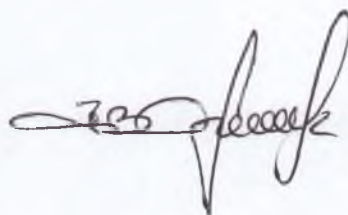
22. Щербак О.І. Професійно-педагогічна освіта: теорія і практика: монографія / О.І. Щербак; за ред. Н.Г.Ничкало. – К.: Наук. світ, 2010. – 279 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Оцінювання знань на фаховому випробуванні проводиться за 4-бальною шкалою:

Кількість балів	Вимоги
2	Правильні відповіді на питання білета та додаткові питання відсутні.
	Відповіді на питання білета відсутні, на переважну більшість додаткових питань відповіді неправильні.
	Володіння матеріалом фрагментарне. На більшість питань відповіді відсутні, на додаткові питання дано неповні відповіді з великою кількістю помилок та неточностей.
3	Відповіді на питання білета неповні, частково відсутні, зміст жодного з питань не розкритий повною мірою, допущено багато грубих помилок.
	Відповіді на окремі питання відсутні. Несвідоме, механічне відтворення матеріалу за значними помилками та прогалинами у знаннях.
	Відповіді на питання неповні, їх зміст розкрито лише частково. Допущено низку грубих помилок та неточностей.
4	Відповіді на окремі питання неповні, їх зміст розкрито лише частково. Допущено чимало неточностей і помилок.
	Відповіді загалом правильні, їх зміст у цілому розкрито. Проте у процесі відповіді допущено низку неточностей та помилок.
	Відповіді в основному правильні, їх зміст загалом висвітлено. Відтворення матеріалу свідоме і повне, з деякими неточностями.
5	Відповіді на питання повні, їх зміст розкрито на достатньому рівні. Знання відповідної термінології. Судження логічні й обґрунтовані. Ілюстрування матеріалу прикладами.
	Відповіді на питання повні, їх зміст розкрито на високому науковому рівні. Оперування основними термінами. Ілюстрування матеріалу відповідними прикладами.
	Володіння матеріалом глибоке та усвідомлене. Відповіді на питання вичерпні. Виклад матеріалу обґрунтований, логічний та переконливий. Присутнє вміння давати оцінку педагогічним явищам і процесам. Вільне оперування основними термінами. Ілюстрування матеріалу власними прикладами.

Голова предметної комісії

Л. В. Оршанський